

ข่าวพยากรณ์และเตือนภัยการระบาดศัตรูพืช !!!

สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด

“ลดต้นทุนและปลอดภัย หากเกษตรกรใช้การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน”

ประจำเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖ (ฉบับที่ ๑/๒)

หนอนเจาะผลทุเรียน

ในช่วงนี้ ทุเรียนอยู่ในระยะพัฒนาการของผลจนถึงระยะเก็บเกี่ยวซึ่งเป็นระยะที่เหมาะสมสำหรับการระบาดของหนอนเจาะผลทุเรียน สำนักงานเกษตรจังหวัดตราดขอแจ้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงทุเรียนและเฝ้าระวังการระบาดของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน

รูปร่างลักษณะและชีวประวัติ

ตัวเต็มวัยของหนอนเจาะผลทุเรียนเป็นผีเสื้อกลางคืน มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Conogethes punctiferalis* ผีเสื้อมีสีเหลืองและมีจุดสีดำกระจายทั่วปีก เมื่อกางปีกออกกว้างประมาณ ๒.๓ เซนติเมตร ผีเสื้อจะวางไข่ที่ผลทุเรียน และไข่จะฟักเป็นตัวหนอนภายใน ๔ วัน ตัวหนอนมีลำตัวสีขาว หัวสีน้ำตาล เมื่อตัวหนอนมีอายุมากขึ้นจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลอ่อน แล้วพัฒนาเป็นสีน้ำตาลเข้มและมีจุดสีดำทั่วลำตัว หนอนที่โตเต็มที่ขนาดยาวประมาณ ๑.๕-๑.๘ เซนติเมตร หนอนที่นำมาเลี้ยงด้วยผลละหุ่ง มีอายุตามระยะการเจริญเติบโต คือ ระยะไข่ ๔ วัน หนอน ๑๒ - ๑๓ วัน ดักด้ ๗ - ๙ วัน ผีเสื้อเพศผู้ ๑๐ - ๑๘ วัน ผีเสื้อเพศเมีย ๑๔ - ๑๘ วัน

ระยะหนอน

ระยะตัวเต็มวัย

ลักษณะการทำลาย

ผีเสื้อตัวเมียจะวางไข่ไว้ที่ผิวผลทุเรียน ตัวหนอนที่ฟักออกจากไข่ จะแทะกินผิวเปลือกผลทุเรียน ตั้งแต่ผลขนาดเล็กที่อายุประมาณ ๒ เดือน จนถึงผลใหญ่ จนกระทั่งตัวโตขึ้นจึงเจาะเข้าไปกินอยู่ภายในผล หลังจากหนอนเจริญเติบโตเต็มที่แล้วจะออกมาเข้าดักแด้อยู่ระหว่างหนามของผล โดยมีใยและมูลของหนอนหุ้มตัว แล้วจึงฟักออกมาเป็นผีเสื้อตัวเต็มวัย ผลทุเรียนที่ถูกหนอนทำลายจะเน่าและร่วง เนื่องจากมีเชื้อราเข้าทำลายซ้ำ เนื้อทุเรียนเน่า ผิวผลทุเรียนเปรอะเปื้อนด้วยมูลของหนอน และมีน้ำไหลเยิ้มเมื่อผลใกล้แก่ หนอนเจาะผลที่เพิ่งฟักออกจากไข่ชอบอาศัยอยู่ในบริเวณระหว่างผลที่ติดกันเป็นคู่ ทำให้ผลทุเรียนที่ติดกันเป็นคู่ ถูกทำลาย มากกว่าผลเดี่ยวๆ

พืชอาหาร

ทุเรียน ลำไย ละหุ่ง เงาะ ฝ้าย ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ทับทิม มะม่วง นุ่น และโกโก้

ลักษณะการทำลายของหนอนเจาะผลทุเรียน

การแพร่กระจายและฤดูที่มีการระบาด

หนอนเจาะผลทุเรียนแพร่ระบาดในพื้นที่ปลูกทุเรียนของภาคใต้และภาคตะวันออก โดยพบระบาดมาก ระหว่างเดือนมีนาคม - พฤษภาคม

ศัตรูธรรมชาติ

ตัวห้ำ : มวนพิฆาต *Eocanthecona furcellata*, มวนเพชฌฆาต *Sycanus collaris*, ต่อหลวง ต่อรัง แมงมุม

ตัวเบียน : แตนเบียนโคทีเซีย *Cotesia* sp., แตนเบียน Braconidae

การป้องกันและกำจัด

๑. หมั่นสำรวจติดตามสถานการณ์หนอนเจาะผลและศัตรูธรรมชาติทุกสัปดาห์ในช่วงกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม โดยสำรวจร้อยละ ๑๐ ของต้นทั้งหมด ตรวจนับ ๕ ผล/ต้น ทั้งจำนวนหนอนเจาะผลและศัตรูธรรมชาติ
๒. หมั่นตรวจดูผลทุเรียนเมื่อพบรอยที่หนอนทำลาย ให้ใช้ไม้หรือลวดแข็งเขี่ยตัวหนอนออกมาทำลาย
๓. ตัดแต่งผลทุเรียนไม่ให้มีมากหรือชิดติดกันเกินไป หรือใช้กระดาษแข็งหรือกิ่งไม้คั่นผลที่สมบูรณ์ติดกันเป็นคู่ เพื่อป้องกันไม่ให้ตัวเต็มวัยวางไข่หรือตัวหนอนหลบอาศัยอยู่
๔. ผลทุเรียนที่เน่าและร่วงเพราะถูกหนอนเข้าทำลาย ควรเก็บไปเผาทำลาย
๕. ใช้กับดักแสงไฟสีน้ำเงิน-ดำ (black-blue light trap) เพื่อดูประชากรของตัวเต็มวัย แล้วนำมาทำลาย
๖. อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติไว้ควบคุมหนอนเจาะผลตามธรรมชาติ
๗. ใช้สารสกัดจากสะเดาฉีดพ่นที่ผลทุเรียน เมื่อพบตัวเต็มวัย ๑ ตัว ในกับดักแสงไฟ
๘. ใช้สารเคมี เมื่อพบผลทุเรียนถูกทำลายร้อยละ ๑๐ ต่อต้น หลังการตัดแต่งผล สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนเจาะผลทุเรียน ได้แก่ เอ็นโดซัลแฟน ไซฟลูทริน ไซเพอร์เมทริน/ไพซาโลน คลอร์ไพริฟอส และแลมปดาไซฮาโลทริน เป็นต้น อัตราการใช้ตามคำแนะนำในฉลาก

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดตราด
๔๖ ถ. ราษฎร์นิยม ต. บางพระ อ. เมืองตราด จ. ตราด
โทร. ๐๓๙-๕๑ ๑๐๐๘ โทรสาร ๐๓๙-๕๒๓๓๘๕
<http://www.trat.doae.go.th>
E-mail: aragkha_trat@hotmail.com

ผู้จัดทำ: นางสาวล่ายอง ศรีปมา ที่ปรึกษา: นายวินัย ชัยนัย